

ทางอาชีพไปสู่ตำแหน่งครูใหญ่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล

โดย

นายองอาจ โฆษุณห์นันท

006298

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2514

CAREER PATHS TO THE PRINCIPALSHIP
OF
THE GOVERNMENT SECONDARY SCHOOL DIVISION

Mr. Ong-Ard Kosashunhanan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....
.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....
.....
.....

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ดร. ภิญญา สาทร

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ทางอาชีพไปสู่ตำแหน่งครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสังกัดกอง
โรงเรียนรัฐบาล

ชื่อ : นาย อองอาจ โฆษณหันทน์ แผนกวิชาบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา : 2513

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาให้ทราบถึงภูมิหลังบางประการ ของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ โรงเรียน
สังกัดกอง โรงเรียนรัฐบาล อาทิเช่น อาชีพของบิดา คุณวุฒิทางการศึกษา อายุ และเงิน
เดือน ฯลฯ เป็นต้น
2. เพื่อทราบข้อคิดเห็นบางประการของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสังกัดกอง
โรงเรียนรัฐบาลในด้านการเตรียมคนเพื่อประกอบอาชีพนี้
3. เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ว่า
 - ก. ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนสังกัดกอง โรงเรียนรัฐบาลส่วนใหญ่มาจาก
ครูน้อยที่เคยสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล
 - ข. ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
 - ค. การก้าวมาสู่ตำแหน่งครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ ทำให้มีโอกาสก้าวหน้าในทาง
เลื่อนตำแหน่งและเงินเดือนได้ง่าย

วิธีการวิจัย

1. เก็บข้อมูลที่เกี่ยวกับภูมิหลังครูใหญ่อาจารย์ใหญ่จากสมุดประวัติที่แผนกสถิติและ
ชีวประวัติ กรมวิสามัญศึกษาจำนวน 453 คน นำข้อมูลมาแจกนับออกเป็นหมวดหมู่ แล้วเปรียบเทียบ
เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ หากค่ามัชฌิมฐานและค่าเฉลี่ยของข้อมูลบางอย่างที่แจกนับเป็นหมวดหมู่แล้ว
เพื่อเปรียบเทียบกัน

2. สัมภาษณ์ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่จำนวน 30 คน ซึ่งคัดเลือกจากภาคต่าง ๆ
ทั่วประเทศ แล้วนำข้อมูลที่เป็นความเห็นมาวิเคราะห์ตามวิธีการของ Allen L.
Edwards ซึ่งออกมาในรูปคะแนนแล้วนำมาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์อีกชั้นหนึ่ง

สรุปผลการวิจัย

ภาคที่หนึ่ง (ภูมิหลังของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่)

1. บิดาของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ มีอาชีพทางทำนามากที่สุด (32.20 %)
2. พื้นความรู้สามัญของครูใหญ่มี ม. 6 (หรือ ม.ศ. 3 ในปัจจุบัน) มากที่สุด (73.25 %) พื้นความรู้สามัญระดับประถมศึกษาไม่มีเลย ความรู้ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีมีมากกว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเพียงเล็กน้อย (ปริญญาตรีขึ้นไปมี 51.10 %) ต่ำกว่าปริญญาตรีมี 49.90 %)
3. ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่เคยเป็นครูสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษามาก่อน 83.85 % และเป็นข้าราชการในกรมวิสามัญศึกษาโดยตรงมากที่สุด 93.40%
4. การอพยพ (Migration) จากถิ่นกำเนิดมีมากคือมีจำนวนผู้ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในจังหวัดที่เป็นถิ่นกำเนิดเพียง 41.08% เท่านั้น และการอพยพนั้นกระจายอยู่ในเขตภาคการศึกษาของตนเป็นส่วนใหญ่ (58.92 %) ส่วนการอพยพจากโรงเรียนเดิมไปยังโรงเรียนอื่น ๆ มีน้อยเพราะมีผู้ที่บริหารงานแต่เพียงโรงเรียนเดียวถึง 65.22 %
5. ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่มีอายุมัชฌิม 42 ปี (นับถึงปี 2513) และเงินเดือนมัชฌิม (นับถึงปีงบประมาณ 2512) เป็น 2,450 บาท

ภาคที่สอง (ความคิดเห็นของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่)

1. ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่มีความเห็นว่าผู้ที่มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ควรได้รับการฝึกอบรมมาก่อนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ (70.00 %)

2. ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การเป็นครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ ทำให้มีโอกาสเลื่อนเงินเดือนหรือตำแหน่งสูงขึ้นได้ง่ายกว่าครูน้อย และฐานะทางสังคมก็ดีกว่าครูน้อยด้วย (70.00 %)
3. ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า งานที่ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ช่วยเหลือท้องถิ่นเป็นงานบริหารสังคมมากที่สุด (44.20 %) ส่วนสิ่งที่ประชาชนในท้องถิ่นช่วยเหลืองานของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่มากที่สุดได้แก่ การบริจาคการสร้างโรงเรียน เช่น อาคาร ที่ดิน อุปกรณ์ ฯลฯ (76.70%)

Thesis Title : Career Paths to the Principalship of the Government
 Secondary School Division
 Name : Mr. Ong-Ard Kosashunhanan
 Department : Educational Administration
 Academic Year : 1970

ABSTRACT

Purpose of the Study

1. To determine the personal background: family, academic preparation, previous employment and migration from native provinces, of the principals presently employed by the Government Secondary School Division.
2. To interview secondary principals to collect professional opinions as to the preparation, experience, and community relationships of the secondary school principals.
3. To examine the hypothesis that:
 - a. principals are selected from government secondary school teaching faculties.
 - b. principals in government secondary schools are presently working to complete needed graduate studies.
 - c. principal positions assist an educator to advance in promotion and salary.

Procedures

1. The data was collected from 453 principals biographic files in the Sub-division of Statistics and Biography, Department of Secondary Education, Ministry of Education. The data was analysed by calculating the desired information into percent, median and mean.

2. Thirty principals representing a broad sampling of the 453 government school principals were interviewed. The Allen L. Edwards' methods was used in data analysis.

Findings and Conclusions

Part I (Personal background of the 453 principals)

1. Many principals were raised in rural farm families (32.20%).
2. 51.19% of the principals are bachelor or master graduates while 49.90% are undergraduates.
3. Most secondary school principals are selected from the Department of Secondary Education. Within the Department of Secondary Education most secondary school principals are selected from educators who are teaching (83.85%)
4. 41.08% of secondary school principals were working in their native provinces. 58.92% were assigned outside of their native provinces but in the Educational Region of their birthplace. 65.22% of secondary school principals have been assigned to one school while only 34.78% have been assigned to more than one school.
5. The median age of secondary school principals is 42 years old (1970) and the median salary is 2450 Baht (Budget Year 1939).

Part II (Viewpoint of 30 principals)

1. 70.00% of the principals recommended pre-service training completed before an educator becomes a secondary school principal.

2. 70.00% of the principals reported their position was respected by the community. Being a secondary principals also increases opportunity for advancement in position and salary.

3. 44.20% of the secondary school principals work with the community is social service. 31.90% of the secondary school principals work with the community is related to religion. 24.20% of the secondary school principals work with the community includes all other community development. 73.70% of the community effort is in obtaining donations for construction of buildings, land, and educational materials. 23.30% of the community effort effort is supporting non-material school needs.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ทางอาชีพไปสู่ตำแหน่งครูใหญ่อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสังกัดกองโรงเรียน
 รัฐบาล ของผู้วิจัยนี้ ได้ประสบสัมฤทธิ์ผลลงก็ด้วยความเกื้อกูล เมตตาอาทรจากหลายท่าน อาทิเช่น
 ดร.ภิญโญ สาคร ผู้ควบคุมการวิจัยเรื่องนี้ ได้ให้ข้อคิดเห็นคำแนะนำแก่ผู้วิจัยเป็นอันมากเพื่อ
 ช่วยให้งานวิทยานิพนธ์มีคุณค่าและเกิดสารประโยชน์ยิ่งขึ้น ดร.กอ สวัสดิ์พิทักษ์ อธิบดีกรม
 วิสามัญศึกษา อนุญาติให้เก็บข้อมูลซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการวิจัย คุณวิเชียร พรหมเจริญ
 หัวหน้าแผนกประมวลสถิติและชีวประวัติ คุณเกษม สุนันทเกษม แห่งแผนกสถิติและชีวประวัติ
 กรมวิสามัญศึกษา ให้ความร่วมมือและความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่
 หลายท่านที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ คุณเสริมศักดิ์ ศรีสุวรรณ มิตรสนิทของผู้วิจัยซึ่งได้
 ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวถึงข้างต้นนี้เป็นอย่างสูง

องอาจ โฆษณหนันท์

สารบัญ

บทที่

หน้า

	บทคัดย่อภาษาไทย	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
	กิตติกรรมประกาศ	ญ
	รายการตารางประกอบ	ฐ
1	บทนำ	1
	- ภูมิหลังของการวิจัย	1
	- วัตถุประสงค์ในการวิจัย	8
	- ขอบเขตของการวิจัย	9
	- ผลที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย	9
	- คำจำกัดความ	10
	- สมมุติฐาน	10
	- วิธีดำเนินการวิจัย	11
	- ลำดับชั้นการเสนอข้อมูล	11
	- เอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	11
2	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	- ลักษณะข้อมูล	34
	- ปริมาณข้อมูล	35
	- การดำเนินงานตามลำดับชั้น	35
3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	- ภูมิหลังของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่	44
	- การวิจัยภาคสนาม	86

บทที่	หน้า
4 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	107
- สรุปผลการวิจัย	107
- จุดมุ่งหมาย	107
- วิธีดำเนินการวิจัย	108
- การวิเคราะห์ข้อมูล	108
- ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
- อภิปราย.....	111
- ข้อเสนอแนะ	113
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	122
ประวัติการศึกษา	128

รายการตารางประกอบ

ภาคที่ 1 (ภูมิหลังของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่)

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ที่นำมาวิจัย	44
2	ถิ่นกำเนิดของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่	46
3	อาชีพบิดาของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่	50
4	ศาสนาที่ครูใหญ่อาจารย์ใหญ่นับถือ	51
5	ความรู้สามัญของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่	52
6	วุฒิสงสศของครูใหญ่ปีการศึกษา 2513	53
7	วุฒิสงสศของครูใหญ่ (แยกโดยละเอียด)	54
8	แหล่งที่มาของครูใหญ่	58
9	จำนวนครูใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งในจังหวัดบ้านเกิดของตน ปีการศึกษา 2513	59
10	จำนวนครูใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งในภาคการศึกษาของตน ปีการศึกษา 2513	60
11	จำนวนครูใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งอยู่โรงเรียนเดิมที่เป็นครูน้อยมาก่อน	61
12	ตำแหน่งครั้งสุดท้ายก่อนเป็นครูใหญ่อาจารย์ใหญ่	62
13	จำนวนครูใหญ่ที่รับการศึกษาหรือทำงานต่างประเทศ	63
14	จำนวนครูใหญ่ที่ศึกษาหาความรู้และใ้คว้ดีสูงขึ้น หลังจากดำรงตำแหน่งครูใหญ่ (นับถึงปีการศึกษา 2513)	64
15	ระยะเวลาที่ครูใหญ่ศึกษาหาความรู้และใ้คว้ดีสูงขึ้นหลังจาก ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ (นับถึงปีการศึกษา 2513).....	65
16	จำนวนชั้นราชการของครูใหญ่ปีการศึกษา 2513	66
17	อายุของครูใหญ่ตอนเริ่มรับราชการครั้งแรก	67

ตารางที่

หน้า

18	อายุของครูใหญ่เมื่อดำรงตำแหน่งครูใหญ่ครั้งแรก	69
19	อายุราชการเมื่อเป็นครูใหญ่	71
20	อายุของครูใหญ่เมื่อได้รับวุฒิสถที่สุด	73
21	อายุของครูใหญ่ปีการศึกษา 2513	75
22	จำนวนปีการดำรงตำแหน่งหน้าที่ครูใหญ่ตั้งแต่เริ่มแรก จนถึงปัจจุบัน (นับถึงปี 2513)	77
23	จำนวนปีที่ครูใหญ่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน (นับถึงปีการศึกษา 2513)	79
24	จำนวนโรงเรียนที่ครูใหญ่บริหารงาน (นับรวมโรงเรียน ปัจจุบันด้วย)	81
25	เงินเดือนของครูใหญ่ปีงบประมาณ 2512	83

ภาคที่ 2

(ความคิดเห็นของครูใหญ่อาจารย์ใหญ่)

ตารางที่

หน้า

26	ความเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับความแตกต่างของงาน ครูใหญ่กับครูน้อย	86
27	ความเห็นครูใหญ่เกี่ยวกับการเป็นครูใหญ่ดีหรือไม่ดีไปกว่าครูน้อย	87
28	ความเห็นครูใหญ่เกี่ยวกับตำแหน่งงานก่อนที่จะมาเป็นครูใหญ่	88
29	ความเห็นครูใหญ่เกี่ยวกับหน่วยงานที่ควรให้การฝึกอบรมแก่บุคคล ก่อนมาดำรงตำแหน่งครูใหญ่	89
30	ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับแหล่งที่มาของความรู้ที่นำมาใช้ใน ในการปฏิบัติงาน	90

ตารางที่

หน้า

31	ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับสิ่งที่ใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน	91
32	ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับการไปร่วมสนุกสนานเฮฮากับผู้ บังคับบัญชา	92
33	การไปเยี่ยมผู้บังคับบัญชาของครูใหญ่	93
34	หลักการของครูใหญ่ที่ใช้ในการพิจารณาความคิดความชอบของ ผู้บังคับบัญชา	94
35	การแก้ไขการทำงานผิดพลาดของผู้บังคับบัญชาของครูใหญ่	95
36	งานอื่น ๆ ที่ครูใหญ่ได้รับมอบหมายให้ทำนอกเหนือจากงานประจำ	96
37	จำนวนครูใหญ่ที่เคยพบหรือไม่เคยพบผู้บังคับบัญชาที่หัวแข็งหรือ ปฏิบัติตนแปลกประหลาดพิสดาร	97
38	ลักษณะที่แปลกประหลาดของผู้บังคับบัญชาที่ครูใหญ่เคยพบ	98
39	จำนวนครูใหญ่ที่เคยพบหรือไม่เคยพบผู้บังคับบัญชาที่แปลก ประหลาด	99
40	ลักษณะแปลกประหลาดของผู้บังคับบัญชาที่ครูใหญ่เคยพบ	100
41	ความคิดเห็นของครูใหญ่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน	101
42	งานที่ครูใหญ่ปฏิบัติร่วมกับท้องถิ่น	102
43	สิ่งที่ประชาชนในท้องถิ่นช่วยเหลืองานของครูใหญ่	103
44	การไปร่วมงานของประชาชนในท้องถิ่นของครูใหญ่	104
45	การไปร่วมงานของประชาชนซึ่งมีงานพร้อมกันหลายงาน ของครูใหญ่	105